

שר האוצר

ר' באב התשע"ו
10 באוגוסט 2016
ימ. 2016-7921

לכבוד

חה"כ משה גפני

יו"ר ועדת הכספים של הכנסת

הגדרון: תקנות הביטוח הלאומי (חיסכון ארוך טווח לילד), התשע"ו-2016

1. במסגרת תיקון לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – החוק) שנחקק כחלק מחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016), התשע"ה-2015, הוסף לפרק ד' לחוק, שעניינו ביטוח ילדים, סימן ה' אשר עניינו חיסכון ארוך טווח לילד. במסגרת סימן זה נקבע כי המוסד לביטוח לאומי (להלן – המוסד) יעביר בעד כל ילד שמשחלמת בעדו קצבת ילדים, סכום של 50 שקלים חדשים לחודש, לטובת חיסכון ארוך טווח של הילד (להלן – סכום החיסכון הבסיסי). עוד נקבע כי הורה רשאי לבחור להורות למוסד להעביר לחיסכון ארוך הטווח סכום נוסף מתוך סכום קצבת הילדים, אשר את גובהו יקבע שר האוצר בצו (להלן – סכום החיסכון הנוסף). בהתאם לקבוע בחוק, סכומים אלה ייחסכו עבור הילד עד הגיעו לגיל 18 (להלן – גיל הפדיון), ואת הסכומים שייחסכו (להלן – סכום החיסכון הצבור הכולל) יהיה הילד הזכאי רשאי למשוך החל ממועד הגיעו לגיל הפדיון ואילך.
2. בהתאם לסמכות המוקנית לשר האוצר בסעיפים 74ב(ד)(1) ו-74א לחוק, קובעות תקנות הביטוח הלאומי (חיסכון ארוך טווח לילד), התשע"ו-2016, המוצעות (להלן – התקנות), הוראות לעניין הפקדתו וניהולו של סכום החיסכון, הוראות בעניין התנאים והדרכים להעברת סכום החיסכון הצבור הכולל לילד זכאי בהגיעו לגיל הפדיון ואילך, הוראות שיתולו על סכום החיסכון שנצבר ולא נמשך בגיל הפדיון וכן הוראות לגבי העברת סכום החיסכון במקרה של פטירת ילד. כיוון שאחד ממנגנוני החיסכון המוצעים בתקנות הם קופת גמל להשקעה, כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005 (להלן – חוק קופות גמל) קובעות התקנות גם הוראות מכח סמכות שר האוצר לפי סעיפים 23, 32(ב) ו-60 לחוק קופות גמל. הוראות אלו יתולו על קופות הגמל אשר אליהן יופקדו כספים בהתאם לחוק, וזאת בנוסף ליתר הוראות הדין, ובכלל כן הוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן – הממונה על שוק ההון), אשר נוגעות לקופות גמל להשקעה, וחלות עליהן ממילא.
3. תקנה 2 – בהתאם למוצע בתקנה זו, סכום החיסכון החודשי יופקד במועד תשלום קצבת הילדים על ידי המוסד בקופת גמל להשקעה בחשבון על שם הילד הזכאי, או בחשבון בנק בבעלות ההורה לטובת הילד.
4. תקנה 3 - בהתאם למוצע בתקנה זו הורה לילד זכאי יהיה רשאי לבחור, באמצעות הודעה למוסד, באיזו קופת גמל או באיזה בנק יופקדו הכספים, וזאת מתוך רשימת הקופות והבנקים אשר עמם תיערך התקשרות לעניין זה, ואשר תפורסם באתר האינטרנט של המוסד. החקופה במהלכה יהיה ניתן לבצע את הבחירה תהיה תקופה של שישה חודשים ממועד לידת הילד הזכאי (להלן – תקופת הבחירה) ואולם לגבי ילדים אשר הוריהם לא בחרו במהלך תקופת הבחירה באיזו קופת גמל או בנק יופקדו הכספים, קובעת תקנה 3(ב) מנגנון ברירת מחדל.

מנגנון ברירת המחדל קובע כי סכום החיסכון החודשי בעד ילד זכאי שהורה לא בחר לאיזו קופת גמל או בנק

להפקידו במהלך תקופת הבחירה, יופקד בקופת הגמל שתיקבע עבורו מבין קופות הגמל להשקעה הנכללות ברשימה (להלן – קופת ברירת המחדל).

הקביעה כי מנגנון ברירת המחדל יפנה את הכספים לקופת גמל, ולא לחשבון בנק, נובעת בין היתר מכך שמנגנון זה בא במקום בחירת ההורים, במקרים שבהם ההורים לא בחרו בעצמם בקופת גמל או בבנק במהלך תקופת הבחירה, ולכן מחייבת שמירה על יכולת בחירה מיטבית במהלך חיי החיסכון. בעוד שביחס לקופות גמל, האפשרות להעברת כספים מקופת גמל אחת לאחרת מתאפשרת באופן אוטומטי בהתאם להסדרה הקבועה בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות הגמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008 (להלן – תקנות הנידון) ובחוזר הממונה על שוק ההון, ומתבצעת באמצעות ממשקים שקיימים כבר בקופות, אפשרות העברת כספים בין בנקים מתאפשרת רק באופן פרטני בהתאם לדרישת הלקוח. יתרה מכך, בעוד שהעברת כספים בין קופות גמל נהנית מהטבה של דחיית מס, העברת כספים בין בנקים לא נהנית מהטבה דומה, והיא מהווה אירוע מס. מעבר לדחיית המס בעת ההעברה, בקופת גמל להשקעה ניתן יהיה להשאיר את סכום החיסכון עד לגיל הפרישה של הילד וליהנות מפטור ממס רווחי הון אם הכספים יהפכו לקצבתיים, ובכך יש גם כדי לקדם את מדיניות הממשלה לעידוד חיסכון לגיל הפרישה. בנוסף, בחירת המנגנון המוצע נעשתה בשים לב לשיקולי תוחלת התשואה מול תוחלת הסיכון, וכן בשים לב לחשיבות שבהנגשה של מוצר שמבצע השקעות בשוק ההון, לכלל הציבור.

לאור כל האמור מוצע לקבוע כי מנגנון ברירת המחדל יפנה את הכספים לקופת גמל, ואלם יש להזכיר כי ההורה יהיה זכאי להפקיד את סכום החיסכון החודשי בבנק, במידה ובחר בכך מראש במהלך תקופת הבחירה. כמו כן נציין כי בהוראת המעבר המוצעת בתקנה 14, מוחרגים ילדים זכאים אשר גילם ביום 1 בינואר 2017 יהיה 15 שנה או יותר, ולגבי ילדים אלה קובעת התקנה האמורה כי הכספים יופקדו בבנק, בשל משך הזמן הקצר שנותר לחיסכון, כפי שמפורט בהמשך ביחס לתקנה זו.

לעניין קביעת קופת ברירת המחדל אליה יופקדו הכספים בהתאם למנגנון ברירת המחדל, מוצע לקבוע כי היא תיקבע בדרך של סכב קבוע בין קופות הגמל אשר עמן התקשרה המדינה.

5. תקנה 3(ג) - בהתאם למוצע בתקנה זו לגבי ילד זכאי להורה אשר לו ילד זכאי נוסף – היינו ילד זכאי שהוא ילד שני או ילד שלישי ואילך – אשר הורהו לא בחר לאיזו קופת גמל או בנק יופקד סכום החיסכון החודשי אשר משולם בעדו, לא תיקבע קופת ברירת מחדל בהתאם למנגנון האמור, אלא סכום החיסכון החודשי בעדו יופקד לקופת גמל להשקעה או לבנק אשר בו מנוהל סכום החיסכון הצבור הכולל של הילד הצעיר ביותר שנולד לפניו. הוראה זו לא תחול ביחס לילד זכאי אשר סכום החיסכון החודשי בעד הילד הקודם לו מופקד לבנק בהתאם להוראת המעבר הקבועות בתקנת משנה 14(א)(3) אשר נתייחס אליה להלן, וזאת מכיוון שהנימוקים להפקדה לבנק בהתאם לתקנה, כפי שיוסבר בהמשך, אינם חלים לגבי הפקדה לילד זכאי מעת הלידה ולמשך תקופת החיסכון עד הגיעו לגיל 18.

6. תקנות משנה 3(ד) ו-1(ה) - בהתאם למוצע בתקנות אלה סכום החיסכון החודשי בעד החודשים שעד לבחירת בנק או קופת גמל על ידי ההורים או באמצעות מנגנון ברירת מחדל כאמור, יופקד על ידי המוסד במועד ההפקדה הראשונה. כמו כן מוצע לקבוע כי המוסד יודיע להורה על זכותו לבחור באיזה מנגנון יופקדו וינוהלו כספי החיסכון החודשי המשולמים בעדו יחד עם ההודעה הנשלחת כבר כיום בעניין זכאות לקצבת ילדים.

7. תקנה 4 - התקנה המוצעת מתייחסת לאפשרות בחירה בין מסלולים בקופת גמל או בבנק. בהתאם למוצע, במהלך תקופת הבחירה יהיה רשאי הורה לבחור באמצעות הודעה למוסד את מסלול ההשקעה בקופת הגמל או בבנק שבחר, בו הוא מבקש שינוהלו כספי החיסכון, ואולם לאחר תקופת הבחירה יהיה ההורה רשאי לבחור לשנות את מסלול ההשקעה בקופת הגמל או בבנק באמצעות הודעה לבנק או לקופת הגמל, וזאת, לעניין מסלול חיסכון בבנק.

אם תנאי מסלול החיסכון בו מצוי הילד מאפשרים זאת. עוד קובעת התקנה המוצעת כי הורה שלא בחר במהלך תקופת הבחירה באיזה קופת גמל או בנק יופקדו כספי החיסכון בעד הילד הזכאי, ינוהלו הכספים שיופקדו בעדו בקופת גמל או בבנק במסלול השקעה אשר ייקבע כמסלול ברירת מחדל בתקנון קופת הגמל או בהסכם עם הבנקים, בהתאמה.

8. תקנה 5 - בהתאם לחוק, הורה זכאי להורות למוסד להפקיד את סכום החיסכון הנוסף לקופת הגמל או הבנק שבחר לצורך הפקדת כספי החיסכון הבסיסי. בהתאם לתקנה המוצעת הורה יוכל להודיע על בחירתו בכל חודש, והחל מהחודש שלאחר החודש בו ניתנה ההודעה, יופקד בעד הילד הזכאי סכום החיסכון הנוסף.

9. תקנה 6 - סעיף 315(3) לחוק קובע כי המוסד רשאי לתבוע כספים ששולמו על ידו ביתר למוטב זכאי. התקנה המוצעת מבהירה את תחולת סעיף זה גם על הפקדת סכומים ביתר לחיסכון לילד זכאי, ומסדירה את המועדים לעניין זה.

10. תקנה 7 - תקנות הניוד קובעות מנגנון להעברת כספים בין קופת גמל אחת לאחרת, לגבי כלל קופות הגמל. תקנה 7 המוצעת מסדירה את העברת הכספים בין קופות גמל להשקעה אליהן מופקדים כספים בעד ילד זכאי בהתאם לחוק, וקובעת הסדר אשר בחלקו הוא ייחודי לקופות הגמל הללו, ובחלקו מחיל את ההסדר הקבוע בתקנות הניוד. ההסדר הקבוע בתקנה מתייחס לניוד כספים בין קופות גמל להשקעה האמורות בלבד.

בהתאם לקבוע בתקנה המוצעת הורה שיבקש לבחור קופת גמל אחרת (להלן – הקופה המקבלת), יודיע על כך לחברה המנהלת של קופת הגמל המקבלת. החברה המנהלת של הקופה המקבלת תודיע על בקשת ההעברה למוסד, והחל מהחודש העוקב לחודש בו ניתנה ההודעה על ידי ההורה, יופקד סכום החיסכון החודשי בעד הילד הזכאי בקופת הגמל המקבלת. כמו כן, לאחר ההפקדה הראשונה על ידי המוסד לקופת הגמל המקבלת, תעביר החברה המנהלת של הקופה המקבלת בקשה לחברה המנהלת של הקופה אליה הופקדו הכספים בעד הילד הזכאי עד למועד ההודעה (להלן – הקופה המעבירה) להעברת סכום החיסכון הצבור הכולל אשר נצבר בקופה המעבירה, והחברה המנהלת של הקופה המעבירה תעביר את הכספים האמורים לקופה המקבלת, הכל בהתאם למועדים המפורטים בתקנה. התקנה המוצעת קובעת כי לעניין איחור בהעברה ולעניין אופן העברה, יחולו ההוראות הקבועות בתקנות הניוד.

11. תקנה 8 - התקנה המוצעת קובעת כי בקשה למשיכת סכום החיסכון הצבור הכולל על ידי ילד זכאי שהגיע לגיל הפדיון או על ידי הורה לילד זכאי שמבקש למשוך כספים בשל מצבו הרפואי של ילד זכאי, תהיה באמצעות הגשת בקשה לחברה המנהלת של קופת גמל או הבנק, לפי העניין, בהתאם לטופס שיפורסם באתר המוסד.

12. תקנה 9 - התקנה המוצעת קובעת את הזכאות לכספי החיסכון הצבור הכולל של ילד זכאי שנפטר. ההסדר הקבוע בתקנה מבחין בין כספי ילד זכאי שנפטר לפני גיל 16 לגבי נקבעת הזכאות עצמה, כך שלמעשה מתייחס הצורך בהוצאת צו ירושה, לבין ילד שנפטר לאחר גיל 16, אז קובעת התקנה כי הזכאות לגבי ילד שהכספים בעדו הופקדו בבנק תהיה ליורשים לפי דין בהתאם לחוק הירושה, התשכ"ה-1965, ואם הופקדו הכספים בקופת גמל – יהיו הזכאים לכספים בהתאם לקבוע לעניין זה בתקנון קופת הגמל.

האפשרות להורות על העברת כספים המופקדים בקופת גמל למוטבים בשונה מכספים המופקדים בחשבון בנק, נובעת מהוראות סעיף 147 לחוק הירושה אשר מחריג מהעזבון תשלומים על פי ביטוח, ובהם גם כספי קופת גמל. בהתאם, קובעת תקנת משנה (ג) כי ילד זכאי שהגיע לגיל הפדיון יהיה רשאי לתת הוראת מוטבים בהתאם להוראות

שהממונה יקבע לעניין זה ובהתאם להוראות שייקבעו בתקנון קופת הגמל, כפי שגם קבוע היום בתקנוני כלל קופות הגמל.

13. תקנה 10 - מוצע לקבוע בתקנה כי אופן העברת כספים שהתבקשה משיכתם בהתאם לתקנות יהיה באמצעות העברה לחשבון בנק של הזכאי.

14. תקנה 11 - התקנה המוצעת קובעת את ההוראות שיחולו על כספים של ילד זכאי שלא נמשכו בגיל הפדיון. בהתאם לקבוע בתקנה, הכספים האמורים ינוהלו בבנק או בקופת הגמל כפי שנוהלו לפני גיל הפדיון. לעניין העברת כספים בין קופות גמל ובחירת מסלולי השקעה או בחירת מסלולי חסכון, קובעת התקנה כי בתקופה שבה יהיה הילד הזכאי בין גיל הפדיון לגיל 21, יהיה הוא ולא ההורה, רשאי להורות על העברת כספים בין קופות גמל על שינוי מסלולי השקעה או מסלולי חיסכון, בהתאם למפורט בתקנה, ובתקופה שלאחר גיל 21, יהיה הילד רשאי להורות על כך בהתאם לכל דין, כך שלמעשה, לאחר גיל 21 יחולו על כספים שלא נמשכו בהתאם לתקנות, כלל הוראות הדין החלות על כספים אלה, לרבות הוראות חוק קופות גמל או הוראות לפיו.

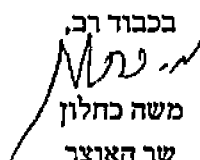
15. תקנה 12 - בהתאם לתקנה המוצעת, סכום החיסכון הבסיסי יעודכן ביום 1 בינואר של כל שנה לפי שיעור עליית המדר.

16. תקנה 13 - התקנה קובעת מועדים לעניין גביית דמי ניהול מן היתרה הצבורה בחשבוננו של ילד זכאי, ובנוסף למועדים הקובעים לעניין זה בתקנה 9(א) לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול), החשע"ב-2012, מאפשרת התקנה גביית דמי ניהול גם גביה רבעונית, או מדי חצי שנה. נבחר כי בהתאם לחוק דמי הניהול ישולמו על ידי המוסד ולפיכך דמי הניהול שייגבו מהיתרה הצבורה המנוהלת בכל קופה, ישולמו בפועל על ידי המוסד.

17. תקנה 14 - התקנה המוצעת קובעת את תחולת התקנות לגבי ילדים זכאים שנולדו לפני יום 1 בינואר 2017 (להלן – המועד הקובע). התקנה קובעת כי לגבי ילדים זכאים אלה, תקופת הבחירה, לעניין הבחירה באיזה בנק או קופת גמל יופקדו הכספים, תהיה עד ליום 1 ביוני 2017. התקנה קובעת, בדומה למנגנון הקבוע בתקנה 3(ב), כי הכספים בעד ילד זכאי שנולד לאחר המועד הקובע שהורה לא בחר עבורו במהלך תקופת הבחירה קופת גמל או בנק, יופקדו בקופת ברירת מחול, ואולם במשפחה בה יש מספר ילדים זכאים שלא נבחרה עבורם קופת גמל או בנק, יופקדו הכספים בעד כלל הילדים באותה קופת גמל.

18. עם זאת, בהתאם לחקנת משנה 14(א)(3) מותרים ממנגנון זה ילדים זכאים אשר גילם במועד הקובע היה 15 ומעלה, אשר לגביהם קובעת התקנה כי אם לא בחר ההורה קופת גמל או בנק, יופקדו הכספים בבנק שאליו משולמת קצבת הילדים. בחירה זו, עבור ילדים שנותרה להם תקופת חסכון קצרה, נובעת מעקרון הפשטות והשמרנות, ונועדה להגן על סכום החיסכון הצבור הכולל (סכום קרן החיסכון) המופקד עבורם מפני אירוע של תגורה קיצונית בשוק ההון, אשר יפגע בקרן החיסכון הצבור, פגיעה שעלול להתעורר קושי לתקנה, בשל התקופה הקצרה שנותרה עד למועד הגיעם לגיל הפריון. הבנק אליו יופקד סכום החיסכון החודשי יהיה הבנק אליו משולמת קצבת הילדים של הילד הזכאי, ובמקרים בהם הבנק אליו משולמת קצבת הילדים של הילד הזכאי אינו מופיע ברשימת הבנקים עם החקשרה המדינה, יופקדו הכספים לאחד הבנקים המופיעים ברשימה, בהתאם לסבב שוויוני וקבוע בין הבנקים.

מצורף נוסח מוצע לתקנות. אודה לקבלת אישור הוועדה לתקנות המוצעות.

בכבוד רב,

משה כחלון
שר האוצר

העחק:

מר יצחק כהן - סגן שר האוצר, משרד האוצר
מר אמיר לוי - הממונה על החקציבים, משרד האוצר
גב' מיכל עבאדי-בויאנג'י - התשבת הכללית, משרד האוצר
גב' דורית סלינגר - הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, משרד האוצר
פרופ. שלמה מור יוסף - מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי
עו"ד אסי מסינג - היועץ המשפטי (כפועל), משרד האוצר

תקנות הביטוח הלאומי (חיסכון ארוך טווח לילד), התשע"ו-2016

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 74(ב)(1) ו-74 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹ (להלן – החוק), ולפי סעיפים 23, 32(ב) ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005² (להלן – חוק קופות גמל), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות אלה –

"הורה" – ההורה המקבל את קצבת הילדים בעד הילד הזכאי, או מי שמקבלת לפי סעיף 69 לחוק;

"הרשומה" – כמשמעותה בתקנה 3(א);

"חוק הירושה" – חוק הירושה, התשכ"ה-1965³;

"חשבון בבנק" – חשבון המנוהל בבנק בחתאם לאמור בסעיף 74(ב) לחוק;

"סכום החיסכון החודשי" – סכום החיסכון הבסיסי וסכום החיסכון הנוסף, אם בחר ההורה לילד הזכאי להפקידו;

"תקנות קופת גמל" – כמשמעותו בסעיף 16 לחוק קופות גמל;

"בנק" – מי שקיבל רישיון בנק לפי סעיף 4(א)(1)(א) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981⁴.

2. הפקדת החיסכון לילד וניהולו
במועד שבו משתלמת קצבת הילדים יפקיד המוסד את סכום החיסכון החודשי בקופת גמל להשקעה בחשבון על שם הילד הזכאי או בחשבון בבנק; בחשבוניות אלו לא ניתן יהיה להפקיד סכומים נוספים על אלה שיופקדו על ידי המוסד.

3. בחירת קופת גמל או בנק
(א) הורה זכאי יהיה רשאי לבחור קופת גמל להשקעה או בנק שאליתם יופקד סכום החיסכון החודשי; בחירת קופת הגמל להשקעה או הבנק תהיה מבין רשימת הקופות או הבנקים כפי שתעודכן מזמן לזמן באתר האינטרנט של המוסד, באמצעות הודעה של ההורה לילד הזכאי למוסד.

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשע"ו, עמ' 244.
² ס"ח התשס"ה, עמ' 889; התשע"ו, עמ' 896.
³ ס"ח התשכ"ה, עמ' 63; התשע"ו, עמ' 832.
⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

(ב) לא בחר ההורה קופת גמל להשקעה או בנק כאמור בתקנת משנה (א) בתוך תקופה של שישה חודשים מיום לידתו של ילד זכאי (להלן – תקופת הבחירה), החל בתום תקופת הבחירה יופקד סכום החיסכון החודשי בקופה שתיבחר מבין קופות הגמל שמופיעות ברשימה, בדרך של סבב קבוע בין כל קופות הגמל האמורות, בהתאם לסדר קבוע ושוויוני ביניהן, באופן שבו לגבי כל ילד תיקבע קופה אחת, על פי הסדר הקבוע כאמור (להלן – קופת ברירת מחדל); לעניין זה, קביעת קופת גמל לגבי ילד זכאי לפי תקנת משנה (ג) ותקנה 14(א)(2), תיכלל בתוך הסבב האמור.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב), הורה לילד זכאי שלא בחר קופת גמל להשקעה או בנק במהלך תקופת הבחירה, והוא הורה לילד זכאי נוסף אחד או יותר שמופקד בעדם סכום החיסכון החודשי, קופת הגמל או הבנק שאליהם יופקד סכום החיסכון החודשי תהיה קופת הגמל או הבנק שבה מנוהל באותה העת סכום החיסכון הצבור הכולל של הילד הצעיר ביותר שנוולד לפני הילד הזכאי (להלן – הילד הקודם), ולמעט אם סכום החיסכון בעד הילד הקודם חופקד בבנק לפי תקנה 14(א)(3).

(ד) סכום החיסכון החודשי בעד החודשים שבמהלך התקופה מיום הזכאות עד בחירת הורה כאמור בתקנת משנה (א), או עד תום תקופת הבחירה, לפי העניין, יופקד על ידי המוסד לקופת הגמל או הבנק, בהתאם לעניין, יחד עם התפקדה הראשונה של סכום החיסכון החודשי.

(ה) המוסד יודיע להורה זכאי על זכותו לבחירת קופת גמל או בנק לפי תקנה זאת יחד עם ההודעה על זכאותו לקצבת ילדים לפי החוק.

(א) בחר ההורה קופת גמל להשקעה או בנק לפי תקנות 3(א) ו- 14(א)(1), זכאי ההורה לבחור מסלול השקעה אחד או מסלול חיסכון אחד בחשבון הבנק, לפי העניין, שבו ינוהל סכום החיסכון הצבור הכולל באמצעות הודעה למוסד במהלך תקופת הבחירה (להלן – בחירת מסלול ראשונה).

(ב) לא בחר ההורה בחירת מסלול ראשונה, ינוהל סכום החיסכון הצבור הכולל במסלול השקעה או מסלול חיסכון, לפי העניין, לפי תקנון קופת הגמל או הוראות הסכמי ההתקשרות עם הבנקים לפי החליטים שמכת סעיף 74ב(ד)(2) או (3) לחוק, לפי העניין.

(ג) בנוסף לאפשרות בחירת המסלול לראשונה כאמור בתקנת משנה (א), הורה שסכום החיסכון הצבור הכולל שנחסך לטובת הילד הזכאי שטרם הגיע לגיל הפדיון, מופקד -

בחירת מסלול
4. השקעה בקופת גמל
או בבנק

(1) בקופת גמל לחשקעה - יהיה רשאי לבחור את מסלול החשקעה שבו ינוהל סכום החיסכון הצבור הכולל לפי ההוראות הקבועות לענין זה מכח חוק קופות גמל;

(2) בבנק - יהיה רשאי לבחור את מסלולי החיסכון שבו ינוהל סכום החיסכון הצבור הכולל מתוך מסלולי החיסכון שמוצעים לעניין זה על ידי הבנק, באמצעות הודעה לבנק, לפי הוראות הסכם ההתקשרות עם הבנק לפי החליטים שמכת סעיף 74ב(ד)(2) או (3) לחוק, למעט אם תנאי מסלול החיסכון שבו מנוהל סכום החיסכון הצבור הכולל אינם מאפשרים בחירה כאמור.

5. סכום החיסכון הנוסף
הורה שמבקש להעביר את סכום החיסכון הנוסף לקופת הגמל או לבנק יודיע על כך למוסד; ניתנה למוסד הודעה כאמור בחודש מסוים, יופקד סכום החיסכון הנוסף החל בחודש העוקב לחודש האמור.

6. השבת תשלום
המוסד יהיה רשאי לתורות לקופת הגמל או לבנק להשיב לו מהחיסכון הצבור הכולל תשלומים שהופקדו על ידו בשל תשלום גמלה לפי סימן ח' בפרק ד' לחוק, בטעות או שלא כדין, לאחר שנשלחה הודעה להורה וחלפו 30 ימים מיום משלוח ההודעה כאמור, ויחול לעניין זה סעיף 315(3) לחוק.

7. העברת כספים בין קופות גמל לחשקעה
(א) הורה שסכום החיסכון הצבור הכולל שנחסך לטובת הילד הזכאי מופקד בקופת גמל לחשקעה מסוימת (בתקנה זו - קופה מעבירה), רשאי לבחור קופת גמל לחשקעה אחרת שמופיעה ברשימה (בתקנה זו - קופה מקבלת), אליה יופקד סכום החיסכון החודשי ואליה יועבר סכום החיסכון הצבור הכולל; בחירה כאמור תיעשה באמצעות הודעה לקופה המקבלת בנוסח שעליו הורה הממונה בתוקף סמכותו לפי סעיף 39(ב) לחוק קופות גמל.

(ב) בתוך 7 ימי עסקים ממועד ההודעה כאמור בתקנת משנה (א), חברה מנהלת של קופה מקבלת שקיבלה את ההודעה, תודיע על כך למוסד.

(ג) הודיע ההורה כאמור בתקנת משנה (א) בחודש מסוים, יפקיד המוסד את סכום החיסכון החודשי לקופת הגמל המקבלת החל בחודש העוקב לחודש מתן ההודעה, ובלבד שהחברה המנהלת הודיעה למוסד כמפורט בתקנת משנה (ב).

(ד) בתוך 2 ימי עסקים ממועד ההפקדה הראשונה לפי תקנת משנה (ג), תעביר חברה מנהלת של הקופה המקבלת בקשה לחברה המנהלת של הקופה המעבירה להעברת כל סכום החיסכון הצבור הכולל שנחסך לטובת הילד הזכאי בקופה המעבירה (להלן – בקשת ההעברה), באופן המפורט בהוראות הממונה לעניין זה שניתנו בתוקף סמכותו לפי סעיף 23(ד)(2) לחוק קופות גמל; החברה המנהלת של הקופה המעבירה תעביר לקופה המקבלת את סכום החיסכון הצבור הכולל כאמור בתוך 5 ימי עסקים מהיום שבו הועברה לה בקשת ההעברה.

(ה) על העברת סכום החיסכון הצבור הכולל לפי תקנה זו לא יחולו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008⁵, למעט תקנות 4(6), 6 ו-7, בשינויים המחויבים.

(א) בקשה למשיכת סכום החיסכון הצבור הכולל כולו או חלקו, בידי ילד זכאי שהגיע לגיל הפדיון, ובכלל זה אישור החזרה הנדרש לפי סעיף 74ג(ב) לחוק, או אישור כאמור בסעיף 74ד(א) לחוק, תיעשה באמצעות הגשת בקשה לחברה המנהלת או לבנק, לפי העניין, לפי הוראות הממונה שניתנו בתוקף סמכותו לפי סעיף 39(ב) לחוק קופות גמל, או הוראות הסכמי ההתקשרות עם הבנקים לפי החליטים שמכח סעיף 74ב(ד)(2) או (3) לחוק, לפי העניין.

(ב) המוסד יודיע לילד זכאי שהגיע לגיל הפדיון, וכן לילד שהגיע לגיל 21 על זכותו למשוך את סכום החיסכון הצבור הכולל כולו או חלקו ועל המענקים שיחיה זכאי להם לפי מועד המשיכה שמכח סעיף 74ג(א) לחוק.

8. משיכת סכום החיסכון הצבור הכולל לילד זכאי

9. משיכת סכום החיסכון הצבור הכולל במקרה של פטירת ילד זכאי

(א) נפטר ילד זכאי בטרם חגיעו לגיל 16 שנים -

- (1) והיו לילד שנפטר שני הורים בעת הפטירה – יהיה כל אחד מההורים זכאי למשוך מתצית מסכום החיסכון הצבור הכולל;
- (2) והיה לילד שנפטר הורה אחד בעת הפטירה – יהיה ההורה זכאי למשוך את כל סכום החיסכון הצבור הכולל;

⁵ ק"ת התשס"ח, עמ' 626; התשע"ד, עמ' 1613.

(3) ולא היה לילד הורה בעת הפטירה – יחולו הוראות תקנון קופת הגמל לגבי כספים שמופקדים בקופת גמל להשקעה, והוראות חוק הירושה לגבי כספים שמופקדים בבנק, לעניין הזכאים למשיכת הכספים;

בתקנת משנה זו, "הורה" – ההורה הביולוגי של הילד, ואם היה הילד מאומץ – ההורה חמאמץ.

(ב) נפטר ילד זכאי לאחר הגיעו לגיל 16, יחולו הוראות תקנון קופת הגמל לגבי כספים שמופקדים בקופת גמל להשקעה, והוראות חוק הירושה לגבי כספים שמופקדים בבנק, לעניין הזכאים למשיכת הכספים.

(ג) ילד זכאי שהגיע לגיל הפדיון וסכום החיסכון הצבור הכולל שנחסך לטובתו מופקד בקופת גמל להשקעה, יהיה רשאי לתת הוראת מוטבים לפי הוראות הממונה שמכח סעיף 39(ב) לחוק קופות גמל; ניתנה הוראת מוטבים כאמור, יהיו זכאים המוטבים שנקבעו לסכום החיסכון הצבור הכולל.

(ד) על אף האמור בתקנת משנה (א), נפטר ילד זכאי לפני תום תקופת הבחירה, יעביר המוסד להורים את סכום החיסכון הבסיסי בעד החודשים שבהם זכאים ההורים לקצבת הילדים, יחד עם תשלום קצבת הילדים.

(ה) מועד משיכת הכספים לפי תקנות משנה (א) ו-(ב) לעניין ילד זכאי שנפטר שלא הגיע לגיל הפדיון, יהיה החל בביצוע ההפקדה האחרונה של סכום החיסכון החודשי לפי סעיף 72(ג) לחוק.

10. חדרך להעברת סכום החיסכון הצבור הכולל לחברה המנהלת או הבנק, לפי העניין, יעבירו את הכספים שיימשכו לפי תקנות אלה לחשבון הבנק של הזכאים לכך לפי תקנות אלה ולפי סעיף 74ד(א) לחוק.

11. (א) סכום החיסכון הצבור הכולל שלא הוצא בגיל הפדיון ימשיך להתנהל בקופת גמל או בבנק, לפי העניין.

(ב) הגיע הילד הזכאי לגיל הפדיון, וטרם הגיע לגיל 21, יהיה הילד הזכאי רשאי להורות על -

(1) העברת כספים בין קופות גמל להשקעה באמצעות הודעה לחברה המנהלת של הקופה המקבלת כהגדרתה בתקנה 7(א), ותחול לעניין זה תקנה 7(ב) ו-7(ד);

(2) חעברה בין מסלולי השקעה או בין מסלולי חיסכון, לפי העניין, כאמור בתקנה 4(ג), באמצעות הודעה לחברה המנהלת לפי ההוראות הקבועות לענין זה מכח חוק קופות גמל, או באמצעות הודעה לבנק, לפי העניין.

(ג) תגיע הילד הזכאי לגיל 21, יהיה הילד הזכאי רשאי להורות על העברת כספים בין קופות גמל להשקעה או בין מסלולים בקופות גמל להשקעה לפי ההוראות הקבועות לענין זה מכח חוק קופות גמל, או בין מסלולי חיסכון, לפי הוראות הסכם ההתקשרות עם הבנק, לפי העניין.

עדכון סכום החיסכון הבסיסי 12. סכום החיסכון הבסיסי יעודכן ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני אותו יום לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום 1 בינואר של השנה הקודמת.

מועד גביית דמי ניהול 13. חברה מנהלת אשר גובה דמי ניהול מן היתרה הצבורה בחשבונו של ילד זכאי, רשאית לגבותם בשיעורים שווים במועד אחד מאלה:

(1) אחד מהמועדים האמורים בתקנה 9(א) לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול), התשע"ב-2012⁶;

(2) ביום ה - 15 בחודש הראשון בכל רבעון; לעניין זה, "רבעון" - תקופה רצופה של שלושה חודשים שתחילתה ב-1 בינואר, ב-1 באפריל, ב-1 ביולי או ב-1 באוקטובר של כל שנת מס;

(3) ביום ה - 15 בחודש הראשון בכל חציון; לעניין זה, "חציון" - תקופה רצופה של שישה חודשים שתחילתה ב-1 בינואר וב-1 ביולי של כל שנת מס;

הוראות מעבר 14. (א) לעניין בחירת קופת גמל להשקעה או בנק לילד זכאי שנולד לפני יום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017) (להלן - המועד הקובע), יחולו ההוראות האלה:

(1) הורה לילד זכאי שנולד לפני המועד הקובע יהיה רשאי לבחור קופת גמל להשקעה או בנק שאליהם יופקד סכום תחיסכון החודשי; בחירת קופת הגמל להשקעה או הבנק תהיה מתוך הרשימה, באמצעות הודעה למוסד;

⁶ ק"ת התשע"ב, עמ' 1260; התשע"ד, עמ' 977.

(2) לא בחר ההורה קופת גמל להשקעה או בנק כאמור בפסקה (1) עד יום ז' בסיון התשע"ז (1 ביוני 2017) (להלן – תום תקופת הבחירה), יופקד סכום החיסכון החודשי בקופת ברירת מחדל, ואולם לעניין הורה לשני ילדים זכאים או יותר, קופת הגמל שאליה יופקד סכום החיסכון החודשי של כל ילד מילדיו, תהיה אותה קופת גמל;

(3) על אף האמור בפסקה (2), לא בחר ההורה קופת גמל להשקעה או בנק כאמור בפסקה (1) לפני תום תקופת הבחירה, וגילו של ילד הזכאי במועד הקובע 15 שנה או יותר, יופקד סכום החיסכון החודשי בבנק שאליו משתלמת קצבת הילדים בעד הילד הזכאי, אם הופיע הבנק ברשימה; לא הופיע הבנק ברשימה, יופקד סכום החיסכון החודשי בבנק שייבחר מבין הבנקים שמופיעים ברשימה, בדרך של סבב קבוע בין כל הבנקים האמורים, בהתאם לסדר קבוע ושוויוני ביניהם, באופן שבו לגבי כל ילד ייקבע בנק אחר, על פי הסדר הקבוע כאמור, ואולם לעניין הורה לשני ילדים זכאים או יותר הבנק שאליו יופקד סכום החיסכון החודשי של כל ילד מילדיו אשר גילם 15 או יותר, יהיה אותו בנק.

(4) סכום החיסכון החודשי בעד החודשים שבמהלך התקופה שעד לבחירת הורה כאמור בפסקה (1), או עד תום תקופת הבחירה, יופקד על ידי המוסד לקופת הגמל או הבנק, בהתאם לעניין, יחד עם ההפקדה הראשונה של סכום החיסכון החודשי;

(5) המוסד ישלח הודעה להורה זכאי על זכותו לבחירת קופת גמל או בנק לפי תקנה זאת עד יום כ"ט בחשוון התשע"ז (15 בנובמבר 2016).

(ב) נפטר ילד זכאי לפני המועד הקובע, והידיעה על פטירתו היתה בידי המוסד, יעביר המוסד להורים את סכום החיסכון הבסיסי שעתיד היה להשתלם לו בשל התקופה שעד מועד פטירתו, יחד עם תשלום קצבת הילדים; לעניין זה, "הורה" – כהגדרתו בתקנה 9(א).

(ג) מלאו לילד זכאי 18 שנים לפני המועד הקובע, יהיה רשאי הוא לבחור קופת גמל להשקעה או בנק, ותחול תקנת משנה (א)(3), בשינויים המחויבים.

משה כחלון
שר האוצר

התשע"ז

(2016)

(חמ 5309-3)